

Nr 195.

Af herr **Branting**, om anslag till uppsättande i hufvudstaden af en staty af August Strindberg.

August Strindbergs svenska, folkliga diktargärning har nyss på ett enastående sätt hyllats af främst de breda lagren inom vårt folk. Men visst icke blott där, utan i alla läger har som aldrig förr trädtt fram en förnimmelse af hur ofantligt mycket hans omstridda insatser trots allt ha betydt för vårt folk och för vårt språk. Särskildt har han endräktigt erkänts som vårt svenska dramas förnyare. Dramatiska teatern kan ej bestå i den mening den bör — så vittnade dess nuvarande chef — om den ej är intimt förbunden med Strindbergs diktning.

Det kunde då ligga nära till hands att föreslå att svenska Riksdagen måtte, t. ex. genom ett personligt, årligt utgående anslag i stil med våra skandinaviska frändefolks »digtergager», betyga sin anslutning till dessa folk känslor. Omedelbart efter en nationalinsamling skulle dock måhända en sådan framställning synas mindre påkallad äfven efter åtskilligas uppfattning, som i princip kunna gilla tanken på ett sådant erkännande.

Däremot erbjuder sig för dem, som vilja gifva ett dylikt, en annan form, som jag vågar tro skall kunna mötas med sympati i mycket vidsträckta kretsar. På den stora Strindbergsfesten den 22 januari i hufvudstaden aftäcktes en staty af diktaren, skulpterad af konstnären Carl Eldh. Bland de konstförståndige, hvilka haft tillfälle att se detta verk, torde, liksom hos den allmänhet som sett det, meningen därom vara ganska enstämmig att, därest detsamma enligt skulptörens egen önskan af honom ytterligare genomarbetas och det sedan öfverflyttas i ädlare material, denna staty skulle komma att bli en prydnad för den stad, där den komme att få sin plats. Den komme på samma gång att bära ett vackert vittnesbörd därom att redan samtiden, icke som så ofta är fallet med banbrytande genier, först eftervärlden

velat erkänna en af vårt språks allra främste mästare. För dem som likväl tilläfventyrs mena, att en sådan betygelse af ett folks tacksamhet för en rik och väckande kulturinsats aldrig bör ifrågasättas gentemot en ännu lefvande, må blott erinras om hur man i Norge i ett i viktiga stycken likartadt fall förfarit. Där hedrade folket sin dramatiks stormän, Ibsen och Björnson, med statyer utanför Nationalteatern i Kristiania, som restes ännu under deras lifstid. Strindbergs betydelse för vår nationella scen är sannerligen icke mindre, och liksom deras har också Strindbergs dramatik sträckt sitt inflytande och fört fäderneslandets namn långt utom Skandinaviens gränser.

Då det väl icke lär vara obilligt att förutsätta att Stockholm, August Strindbergs födelsestad, hvars natur, folk och minnen han så intimt förstående skildrat, befinnes villigt att med sin tillbörliga andel bidra till kostnaden för detta monument, som skulle här ha sin naturliga plats — måhända lämpligast i någon anknytning till vår nationalscen, Dramatiska teatern — så torde det bli tillräckligt, att Riksdagen anslår hälften af totalkostnaden, som torde kunna uppskattas till omkring 20,000 kronor. Jag tillåter mig alltså hemställa,

att Riksdagen ville på extra stat för år 1913 bevilja ett anslag af högst 10,000 kronor, att, under villkor som Kungl. Maj:t kan finna lämpligt föreskrifva, utgå för gjutande i brons och uppsättande på lämplig plats i hufvudstaden af konstnären Carl Eldhs nyligen modellerade staty af August Strindberg, allt under förutsättning att Stockholms stad bidrager med minst lika mycket, samt med rätt för Kungl. Maj:t att, om så påfordras, af tillgängliga medel redan år 1912 utanordna beloppet i fråga.

Stockholm den 26 januari 1912.

Hjalmar Branting.